

N:o 3.

Af herr **A. V. Ljungman**, om *ändring af 46 § regeringsformen.*

Vid inrättandet af hushållningssällskap och landsting för rikets samtliga län blefvo till en början landshöfdingarne i regeln utsedde till ordförande i dessa på *sjelfstyrelsegrundsatsen* i verkligheten hvilande korporationer, och detta ehuru ett sådant förfaringssätt uppenbarligen stod i strid med nämnda grundsats. Landshöfdingarnes i förstnämnda snart sagdt regelmässiga ordförandeskap i samma korporationer var dock då ofta nog betingadt af de ännu allt för litet utvecklade förhållandena i fråga om kommunal sjelfstyrelse, men detta skäl för en afvikelse från det fullt konsekventa genomförandet af den nämnda grundsatsen torde numera ej längre förefinnas. Ett sådant genomförande af samma grundsats bör ock så mycket mindre afstås ifrån, som det i verkligheten rent af utgör en förutsättning för att de ifrågavarande korporationerna skola i fullaste mått motsvara sin bestämmelse. Landshöfdingarnes ordförandeskap i landsting eller hushållningssällskap har dessutom någon gång äfven dragit ned landshöfdingeskapet och hopar lätt eljest uppenbarligen mindre befogade anspråk å landshöfdingen af den beskaffenhet, att deras motsvarande ofta knappast ligga ens inom möjlighetens område. Landshöfdingen kommer ock genom att innehafva sådant ordförandeskap i ett mindre lämpligt jämsförhållande med hänsyn till den korporation, för hvilken han är ordförande. Skäl saknas alltså icke för vidfogandet af ett sådant tillägg till § 46 regeringsformen, hvarigenom anförda olägenheter undvikas, och de ifrågavarande korporationerna allestädes inom riket erhålla den vederbörliga sjelfständigheten gent emot länsstyrelserna, och hvarigenom landshöfdingarne befrias från ett ansvar med hänsyn till särskildt näringarnes s. k. administration, hvilket eljest icke bör åligga dem.

Hur tydligt det än må vara, att den högsta civila och militära myndigheten inom ett län icke lämpligen bör innehafvas af en och samma person, så har dock en förening af nämnda myndigheter hos en person faktiskt egt rum äfven sedan 1809 års regeringsform faststälts till efterrättelse, hvadan ett inskränkande tillägg till nämnda § äfven med hänsyn till detta fall torde vara på sin plats.

På grund af hvad sålunda anförts får jag alltså hemställa,

det måtte Riksdagen antaga nedanstående förslag till ändring af § 46 regeringsformen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 46.

Landet skall förblifva indeladt i höfdingedömen under den vanliga landregeringen. Ingen generalguvernör inom riket må hädanefter förordnas. *Landshöfding må icke innehafva militärbefäl eller ordförandeplatsen i landsting eller hushållningssällskap.*

Stockholm den 20 januari 1892.

Axel Vilh. Ljungman.

N:o 4.

Af herr **A. V. Ljungman**, om ändrad lydelse af 25 § i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Med hänvisning dels till den uti motionen i Andra Kammaren n:o 21 vid 1884 års riksdag lemnade utredning, dels till den samma riksdag vid lagutskottets utlåtande n:o 17 fogade reservationen, dels till hvad af mig vid detta utlåtandes föredragning i Andra Kammaren yttrats (Riksdagens